

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL ATESTAVIMO IR VIEŠO KONKURSO VYKDYMO
LIETUVOS KULTŪROS TYRIMŲ INSTITUTE**

2017 m. vasario 27 d. Nr. SP-5

Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – Kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų 13 punkto 1 papunkčiu ir išnagrinėjęs Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2016 m. gruodžio 1 d. gautą D. T. (toliau – pareiškėjas¹) skundą ir Lietuvos kultūros tyrimų instituto (toliau – LKTI) pateiktą medžiagą,

n u s t a t ė:

Pareiškėjas skundžia LKTI „vadovybę ir instituto Atestacijų ir konkursų komisijos balsavimo rezultatus, pagal kuriuos LKTI vadovybė atleido [pareiškėją] iš darbo kaip [nelaimėjusį] konkurso“.

Pareiškėjas prašo²:

„1) dėl akademinės laisvės pažeidimo paskelbti negaliojančiais Lietuvos kultūros tyrimų instituto Atestacijos ir konkursų komisijos balsavimą dėl [pareiškėjo] tolimesnio darbo Lietuvos kultūros tyrimų instituto Šiuolaikinės filosofijos skyriaus mokslo darbuotojos pareigose ir mano atleidimą iš darbo institute, kuris buvo įvykdytas remiantis komisijos balsavimo rezultatais;

¹ Kontrolieriaus sprendimo tekste „pareiškėjas“ apibendrintai, nesiejant su pareiškėjo lytimi, vadinamas vyriškosios giminės daiktavardžiu.

² Pareiškėjo kalba čia ir toliau netaisyta.

2) inicijuoti LR Seime Mokslo ir studijų įstatymo pataisą, kurios esmė: a) konkursas akademinėms pareigoms eiti gali būti organizuojamas tik tuo atveju, jei tos pareigos nėra užimtos; b) konkurso būdu pareigas pradėjusiems eiti neturi būti kartojami konkursai toms pačioms pareigoms eiti, c) iš einamų pareigų jie gali būti atleisti tik atestacijos metu įvertinti kaip netenkinantys kvalifikacinių reikalavimų; d) atestacija turėtų būti vykdoma periodiškai, jos periodiškumas galėtų būti toks pats kaip ir dabartinių konkursų periodiškumas;

3) inicijuoti LR Seime Mokslo ir studijų įstatymo pataisą, kuri šiuolaikiniu turiniu papildytų akademinės laisvės apibrėžimą: mokslo ir studijų institucijose negali būti draudžiama įdarbintiems tyrėjams dėstyti tokias pažiūras ar vykdyti tokius mokslinius tyrimus, jei jie ėmė išpažinti tas pažiūras ar vykdyti tuos tyrimus jau būdami įdarbinti.“ (laužtiniuose skliaustuose čia ir toliau nurodyta informacija – mūsų).

Kontrolierius, susipažinęs su pateikta pareiškėjo skundo medžiaga, 2016 m. gruodžio 7 d. kreipėsi į LKTI prašydamas: nurodyti ir pateikti mokslo darbuotojų atestacijas ir konkursų organizavimo tvarką reglamentuojančius teisės aktus bei nurodyti ir pateikti, kokie reikalavimai ir kriterijai buvo taikomi kandidatams 2016 m. sausio 26 d. vykdytų atestacijos ir konkursų laisvoms Šiuolaikinės filosofijos skyriaus mokslo darbuotojų pareigoms užimti metu.

2016 m. gruodžio 12 d. LKTI pateikė 2015 m. spalio 28 d. įsakymą Nr. „Dėl konkurso darbo vietoms LKTI užimti paskelbimo“, 2015 m. balandžio 28 d. įsakymą Nr. V-18 „Dėl Instituto Atestacijos-konkursų komisijos tvirtinimo“, LKTI mokslo darbuotojų atestacijos ir konkursų pareigoms eiti organizavimo tvarką; LKTI kvalifikacinių mokslo darbuotojų pareigybių reikalavimų aprašą ir 2016 m. sausio 26 d. LKTI Atestacijos ir konkursų komisijos posėdžio protokolą.

Kontrolierius, išanalizavęs LKTI pateiktus dokumentus, 2016 m. gruodžio 22 d. kreipėsi į LKTI prašydamas pateikti: viešo skelbimo dėl 2016 m. sausio 26 d. konkurso Šiuolaikinės filosofijos skyriuje darbuotojų pareigoms eiti tekstą, bei, atsižvelgiant į tai, kad 2016 m. gruodžio 12 d. rašte LKTI nenurodė, kokie reikalavimai ir kriterijai buvo taikomi kandidatams, Kontrolierius pakartotinai kreipėsi, prašydamas pateikti išvadas dėl kandidatų, dalyvavusių minėtame konkurse, tinkamumo eiti pareigas nurodant, kurie iš minėtame konkurse dalyvavusių kandidatų atitiko šiuos reikalavimus ir kurie nurodytų reikalavimų neatitiko, ir pridėti kandidatų vertinimo duomenis bei juos pagrindžiančius ir patvirtinančius dokumentus.

2016 m. gruodžio 28 d. LKTI pateikė viešo skelbimo apie konkursą tekstą ir paaiškinimus pagal Kontrolieriaus nurodytus klausimus, tačiau Kontrolieriaus prašomų išvadų dėl kandidatų, dalyvavusių 2016 m. sausio 26 d. konkurse Šiuolaikinės filosofijos skyriuje mokslo darbuotojų pareigoms eiti, tinkamumo eiti pareigas nepateikė, nurodydamas, kad „Komisijos narių pasisakymai

apie kandidatų tinkamumą užimti pareigas pateikiami Atestacijos ir konkursų komisijos protokoluose, o išvados atsispindi balsavime dėl kandidatų tinkamumo eiti pareigas.“ (pabraukta mūsų). 2016 m. gruodžio 22 d. Kontrolieriaus pateiktame rašte Nr. S-460 buvo prašoma LKTI „nurodyti, kurie iš 2016 m. sausio 26 d. konkurso Šiuolaikinės filosofijos skyriuje mokslo darbuotojų pareigomis eiti kandidatų atitiko <...> reikalavimus ir kurie nurodytų reikalavimų neatitiko, ir pridėti kandidatų vertinimo duomenis bei juos (duomenis) pagrindžiančius ir patvirtinančius dokumentus“.

LKTI prašomos informacijos ir pagrindžiančių dokumentų nepateikė, tačiau 2016 m. gruodžio 28 d. rašte Nr. IS-203 nurodė, kad „2016-01-26 konkurso medžiaga kartu su pretendentų pateiktais dokumentais ir publikacijų sąrašais sudaro visą itin storą kanceliarinį aplanką. Iškilus daugiau klausimų dėl šio konkurso skaidrumo, kviestume atvykti į Institutą ir susipažinti su ja natūroje“.

Atestacijos ir konkursų komisijos (toliau – Komisija) posėdis dėl pareiškėjo atestacijos vyko 2016 m. sausio 26 d. Posėdžio metu vienas Komisijos narys pristatė pareiškėją apibūdindamas [jį] „kaip „sodrią“ asmenybę, [visuomenininką]; [jo] tyrimai tarpdisciplininiai: užsiima ir muzikos kritika, ir filosofija, rašo publikacijas į kultūrinę spaudą; yra straipsnių skirtų muzikos filosofijai. [Jo] disertacija filosofijos tema, nors ne visi tai pripažįsta. Mūsų Instituto misija jungti ir integruoti skirtingas mokslo šakas. Tai – kaip tik toks atvejis“. Kitas Komisijos narys pasiteiravo, ar užtenka mokslinių publikacijų. Patvirtinama, kad „formaliai užtenka“. Likę Komisijos nariai išsako nuomones apie pareiškėją: „yra labai [silpnas]: darbai – gryna ideologija, o filosofijos juose niekada nebuvo“, „blaškėsi tarp skirtingų tyrimų laukų. [pareiškėjas] turi potencijos dirbti, bet šiuo metu atiduoda daug energijos visuomenės veiklai ir nesusikaupia moksliniam darbui“; „[pareiškėjas] blaškėsi ir nerado savo terpės“. Pasiūloma balsuoti „pagal formalius kriterijus“. Komisijos narių balsai balsuojant dėl pareiškėjo atestacijos pasiskirsto taip: „už“ – 10 balsų, „prieš“ – nebuvo, „susilaikė“ – 1 balsas.

LKTI mokslo darbuotojų atestavimo tvarka yra nustatyta LKTI Mokslo tarybos 2010 m. spalio 12 d. nutarimu (posėdžio protokolas Nr. 13-TP-6) patvirtintoje Mokslo darbuotojų atestavimo ir konkursų pareigoms eiti tvarkoje (toliau – Tvarka). Tvarkos 1.4 papunktyje nustatyta, kad „kandidatų mokslo darbuotojų pareigoms eiti vertinimą organizuoja ir išvadas dėl kandidato tinkamumo eiti pareigas Direktoriui teikia Instituto Atestacijos ir konkursų komisija“. Tvarkos 3.1.1 papunktyje nustatyta, kad mokslo darbuotojų atestacija vykdoma „siekiant nustatyti, ar mokslo darbuotojai atitinka einamas pareigas“; 3.4 papunktyje – „pageidaujantieji dalyvauti atestacijoje <...> pateikia <...> mokslinės veiklos aprašą kartu su publikacijų sąrašu pagal patvirtintą formą

<...>“, 4.4 papunktyje: „vertindama mokslininko tinkamumą eiti pareigas, Atestacijos ir konkursų komisija sprendžia dėl galutinių vertinimo rezultatų, nustato ir daro išvadas dėl kiekvieno kandidato tinkamumo eiti pareigas“, o 4.5 papunktyje – „Atestacijos ir konkursų komisija vertina darbuotojų mokslo darbų ir kitos veiklos reikšmingumą ir skaičių“ (pabraukta mūsų).

Vadovaujantis Tvarkos 3.1.1 papunkčiu, kuriame nustatyta, kad mokslo darbuotojų atestacija vykdoma „siekiant nustatyti, ar mokslo darbuotojai atitinka einamas pareigas“ ir atsižvelgus į tai, kad Komisija atestavo pareiškėją „už 2011-2015 m. mokslinę veiklą LKTI“, darytina išvada, kad Pareiškėjas buvo atestuotas, o kvalifikacija Komisijos sprendimu pripažinta tinkama eiti mokslo darbuotojo pareigas.

Atsižvelgiant į tai, kad, kaip nurodė LKTI, „Komisijos narių pasisakymai apie kandidatų tinkamumą užimti pareigas pateikiami Atestacijos ir konkursų komisijos protokoluose“, o išvados atsispindi balsavime dėl kandidatų tinkamumo eiti pareigas, ir nenurodyti duomenys, patvirtinantys kitų, išskyrus mokslinių publikacijų skaičiaus, kriterijų vertinimą, darytina išvada, kad, nagrinėjamu atveju pareiškėjas buvo atestuojamas pagal vieną kriterijų, o išvados dėl kandidato tinkamumo eiti pareigas nebuvo nustatytos ir padarytos.

LKTI direktoriaus 2015 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. V-39 buvo paskelbtas konkursas darbo vietoms LKTI užimti. Šiuolaikinės filosofijos skyriui buvo skirtos dvi mokslo darbuotojų vietos – 1,5 etato (0,75 ir 0,75). 2015 m. spalio 29 d. viešame skelbimo tekste nurodyti reikalavimai pretendents – „patirtis šiuolaikinės filosofijos tyrimų srityje, atitikimas kvalifikaciniams LKTI mokslo darbuotojų reikalavimams ir ilgalaikiai programai „Lietuvos filosofija: istorija ir dabartis“.

Komisijos posėdis dėl konkurso vyko 2016 m. sausio 26 d. Posėdžio metu buvo svarstytos penkių pretendentų kandidatūros. Nuomonė dėl pirmosios kandidatūros Šiuolaikinės filosofijos skyriaus mokslo darbuotojo pozicijai užimti: „organizuota ir energinga, daug pasiekusi asmenybė, tačiau kompetencijos filosofijoje turi nedaug daugiau nei [pareiškėjas] <...>, darbo profilis panašus, [kandidatas] daugiau [komparatyvistas], nei [filosofas]“. Kitas Komisijos narys pastebi, kad kandidatas „kompetencijos filosofijos srityje neturi: [jo] monografija apie tuštumą neimponuoja. Nuomonė apie [kandidatą] atvirai neigiama“. Kitas Komisijos narys „šiai nuomonei pritarė.“

Aptardami antrąją kandidatūrą Komisijos nariai nurodo, kad [kandidatas] „yra perspektyvus tyrinėtojas <...> vertinant perspektyvą <...> yra stipresnis kandidatas už [pareiškėją]“; [kandidato] disertacija buvo gera, jis – rimtas ir darbštus žmogus, tačiau kaip ir <...> - „vienos knygos skaitytojas“ – perpasakoja filosofijos klasiko K. Šmito idėjas. Turi hermetizmo“; „studentai apie jį gerai atsiliepia“, „tikėtina, kad – potencialus mokslininkas“.

Komisija trečiąjį kandidatą apibūdina kaip „pretenzinga asmenybė, kas matėsi prieš tai vykusiame konkurse <...>“, apibūdina „nemaloniais [kandidato] disertacijos gynimo aplinkybėmis: mesti kaltinimai buvo nepagrįsti, disertacija buvo apginta; kandidatas turi filosofinės potencijos“. Vienas Komisijos narys paprieštarauja teigdamas, kad [kandidato] publikacijos nebuvo labai geros, joms trūksta struktūros ir kalbos sutvarkymo“. Kitas Komisijos narys siūlo palyginti antrąjį ir trečiąjį kandidatus ir apibendrina, kad vienas jų „šiek tiek ribotas“, o kitas „nevaldomas“.³

Iš Posėdžio protokolo matyti, kad, Komisijos nariai aptardami kandidatūras, pareiškėjo kandidatūros atskirai neaptarė ir vertino lyginamuoju aspektu:

- 1) „[kandidatas] kompetencijos filosofijoje turi nedaugiau nei [pareiškėjas]“;
- 2) „vertinant perspektyvą <...> yra stipresnis kandidatas už [pareiškėją];
- 3) „[kandidatai] yra pranašesni už [pareiškėją].

Komisijos narių balsai balsuojant dėl pareiškėjo kandidatūros mokslo darbuotojo pareigoms Šiuolaikinės filosofijos skyriuje užimti pasiskirstė taip: „už“ – 2 balsai, „prieš“ – 6 balsai, „susilaikė“ – 3 balsai.

Kaip jau buvo minėta anksčiau, pareiškėjas buvo atestuotas, o kvalifikacija Komisijos sprendimu pripažinta tinkama eiti mokslo darbuotojo pareigas. Tačiau, nors pareiškėjas buvo atestuotas kaip tinkamas eiti mokslo darbuotojo pareigas, tačiau atleistas iš užimamų pareigų, nes nelaimėjo konkurso.

LKTI konkursų organizavimo tvarka yra nustatyta minėtoje LKTI Mokslo tarybos 2010 m. spalio 12 d. nutarimu (posėdžio protokolas Nr. 13-TP-6) patvirtintoje Mokslo darbuotojų atestavimo ir konkursų pareigoms eiti tvarkoje (toliau – Tvarka). Tvarkos 1.1 papunktyje nustatyta, kad LKTI „mokslo darbuotojai <...> į pagrindines arba aukštesnes pareigas skiriami laimėjęsiejį viešą konkursą pareigoms eiti“; 1.3 papunktyje nustatyta, kad „viešame skelbimo tekste turi būti nurodytas darbo pobūdis ir būtinos kompetencijos“, 1.4 papunktyje – „kandidatų mokslo darbuotojų pareigoms eiti vertinimą organizuoja ir išvadas dėl kandidato tinkamumo eiti pareigas Direktoriui teikia Instituto Atestacijos ir konkursų komisija“, 2.1 papunktyje – „konkurso pareigoms eiti procedūrą vykdo Instituto atestacijos ir konkursų komisija, o jos rezultatus tvirtina Mokslo taryba“; 2.2 ir 2.2.2 papunkčiuose – „darbuotojai, pageidaujantys dalyvauti konkurse <...> pateikia <...> mokslinės veiklos aprašą kartu su publikacijų sąrašu pagal patvirtintą formą <...>“, 4.4 papunktyje – „vertindama mokslininko tinkamumą eiti pareigas, Atestacijos ir konkursų komisija sprendžia dėl

³ Kandidato eilės numeris nurodytas atsižvelgiant į tvarką, kokia buvo aptartos kandidatūros 2016 m. sausio 26 d. Komisijos posėdyje; likusios dvi kandidatūros neaptariamoms, nes jos nėra tiesiogiai susijusios su skundo objektu; be to, pažymėtina, kad kandidatūros nurodytos siekiant atskleisti Komisijos darbo metodiką ir tvarką. Apibendrintos trys kandidatūros iš penkių, t. y. daugiau nei pusė – todėl preziumuotina, kad toks pasirinktas kandidatų skaičius yra pakankamas apibendrinimams pagrįsti.

galutinių vertinimo rezultatų, nustato ir daro išvadas dėl kiekvieno kandidato tinkamumo eiti pareigas“, 4.5 papunktyje – „Atestacijos ir konkursų komisija vertina darbuotojų mokslo darbų ir kitos veiklos reikšmingumą ir skaičių“ (pabraukta mūsų).

Minimalūs kvalifikaciniai reikalavimai asmenims, viešo konkurso būdu siekiantiems užimti LKTI mokslo darbuotojo pareigas, nustatyti LKTI Kvalifikacinių mokslo darbuotojų pareigybių reikalavimų apraše (toliau – Aprašas). Aprašo 4 punkte nustatyta, kad aprašė „darbai surašyti pagal svarbą, vertingiausiais laikomi tarptautiniu mastu pripažinti moksliniai darbai“, 5.3 papunktyje nustatyti minimalūs kvalifikaciniai reikalavimai mokslininkams, pretenduojantiems užimti mokslo darbuotojo pareigas, t. y. jie „turi būti įgiję daktaro laipsnį ir paskelbę iki ar po disertacijos gynimo ne mažiau kaip du mokslinius straipsnius recenzuojamose <...> mokslo leidiniuose“, 6 punkte – „pretendento mokslinio darbo indėlį į mokslo sritį vertina Instituto Atestacijos – konkursų komisija. Ji nusprendžia, ar pretendento moksliniai darbai atitinka šiame Apraše nurodytus, ir įvertina jų rezultatus“ (pabraukta mūsų).

2016 m. gruodžio 22 d. Kontrolieriaus pateiktame rašte Nr. S-460 buvo prašoma LKTI „nurodyti, kurie iš 2016 m. gruodžio 26 d. konkurso Šiuolaikinės filosofijos skyriuje mokslo darbuotojų pareigomis eiti kandidatų atitiko <...> reikalavimus ir kurie nurodytų reikalavimų neatitiko, ir pridėti kandidatų vertinimo duomenis bei juos (duomenis) pagrindžiančius ir patvirtinančius dokumentus“.

LKTI 2016 m. gruodžio 28 d. rašte Nr. IS-203 nurodė, kad „2016-01-26 konkurse į Šiuolaikinės filosofijos skyriaus dvi mokslo darbuotojo vietas buvo renkami kandidatai labiausiai atitinkantys šio skyriaus darbo profilį – šiuolaikinės filosofijos tyrimus, atsižvelgiant į ilgalaikės programos uždavinius ir numatomus darbus joje, vertinti filosofijos mokslo darbai ir mokslinė veikla filosofijos srityje“, taip pat, kad pretendentai turi „turėti patirtį šiuolaikinės filosofijos tyrimų srityje, atitikti minimalius kvalifikacinius LKTI mokslo darbuotojų reikalavimus ir ilgalaikės programos „Lietuvos filosofija: istorija ir dabartis“ uždavinius. Tame pačiame rašte LKTI nurodė, kad „Komisijos narių pasisakymai apie kandidatų tinkamumą užimti pareigas pateikiami Atestacijos ir konkursų komisijos protokoluose, o išvados atsispindi balsavime dėl kandidatų tinkamumo eiti pareigas“; „Komisijos narių išvados atsispindi ir balsavime „prieš“. LKTI minėtame savo rašte taip pat akcentavo, kad „Kandidatūroms pritarė ir Instituto mokslo taryba. Apeliacijų ir skundų nebuvo sulaukta. Norėčiau gerbiamam kontrolieriui priminti, kad Atestacijos ir konkursų komisijos nariai yra kompetentingi savo sričių specialistai ir jų sprendimas Instituto mokslo taryboje niekam nekėlė abejonių“.

2016 m. gruodžio 12 d. rašte Nr. IS-196 LKTI nurodė, jog „esame įsitikinę, kad konkursas įvyko skaidriai ir nebuvo jokių akademinės etikos ir procedūrų pažeidimų“.

LKTI 2015 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. V-18 „Dėl instituto atestacijos-konkursų komisijos tvirtinimo“ buvo patvirtinta iš 11 narių Atestacijos – konkursų komisija: prof. dr. (hp) Rita Šerpytė (LMT), dr. Sigitas Narbutas (LMAVB), doc. dr. Valdas Jaskūnas (VU OC), dr. (hp) Arūnas Sverdiolas, dr. Naglis Kardelis, habil dr. Antanas Andrijauskas, dr. Romualdas Juzefovičius, dr. Rita Repšienė, dr. Mindaugas Paknys, dr. Dalia Vasiliūnienė, dr. Rasa Vasinauskaitė.

Tvarkos 2.1 papunktyje nustatyta, kad „Konkurso pareigoms eiti procedūrą vykdo Instituto atestacijos ir konkursų komisija, o jos rezultatus tvirtina Mokslo taryba, 3.3 papunktyje – „atestacijos procedūrą vykdo Atestacijos ir konkursų komisija, o jos rezultatus tvirtina Instituto mokslo taryba“. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad 7 Komisijos nariai iš 11 narių priklauso Mokslo tarybai. Atsižvelgiant į tai, svarstyti Komisijos narių, priklausančių Mokslo tarybai, konkurso procedūros vykdymo ir Mokslo tarybos rezultatų tvirtinimo santykis objektyvumo ir nešališkumo požiūriu.

LKTI 2016 m. gruodžio 28 d. rašte nurodė, kokie reikalavimai taikomi kandidatams, renkamiems konkurse į Šiuolaikinės filosofijos skyriaus mokslo darbuotojo pareigas, tačiau duomenų, patvirtinančių tokios atestacijos ir konkursų procedūros laikymąsi, Kontrolieriui nepateikė.

Pažymėtina, kad reikalavimai kandidatams į mokslo darbuotojų pareigas yra nustatyti LKTI Mokslo darbuotojų atestacijos ir konkursų pareigoms eiti organizavimo tvarkoje, LKTI Kvalifikacinių mokslo darbuotojų pareigybių reikalavimų apraše, LKTI Mokslinės veiklos planavimo ir atsiskaitymo už jų tvarkoje. LKTI nepateikė duomenų, kurie patvirtintų kandidatų mokslo darbų svarbos (vertingumo), reikšmingumo ir skaičių vertinimą, kaip nustatyta Tvarkos 4.4 ir 4.5 papunkčiuose bei Aprašo 4 ir 6 punktuose, ir apie kandidatų vertinimą pasisakė tik 2016 m. gruodžio 28 d. rašte, nurodydama, kad „Komisijos narių pasisakymai apie kandidatų tinkamumą užimti pareigas pateikiami Atestacijos ir konkursų komisijos protokoluose, o išvados atsispindi balsavime dėl kandidatų tinkamumo eiti pareigas“. Iš 2016 m. sausio 26 d. protokolo Nr. AKK-1 matyti, kad Komisijos nariai pateikė individualias nuomones, kurios nėra pagrįstos jokiais kriterijais (bent jau tokių iš posėdžio protokolo nenustatyta), todėl vertintinos kaip subjektyvios vertinančiųjų individualiu supratimu grįstos pozicijos.

Atsižvelgiant į tai, nustatyta: 1) Komisijos pretendentų rezultatų vertinimas neatsispindi jokiuose dokumentuose; 2) Komisija nenustatė ir nedarė išvadų dėl pretendentų tinkamumo eiti pareigas; 3) Komisijos nariai padarė ir pateikė nuomones apie pretendentų asmenines savybes ir mokslinės veiklos fragmentus, tačiau Komisijos narių nuomonės negali būti prilyginamos objektyvioms ir pagrįstoms išvadoms vien dėl to, kad taip nurodė LKTI savo pateiktuose paaiškinimuose.

Konkurso organizavimo ir vykdymo procedūra, be viešumo principo, sietina su įstatymo viršenybės, atsakomybės ir atskaitomybės visuomenei, lygių teisių dalyvauti konkursuose, sąžiningos konkurencijos, objektyvumo, teisingumo ir skaidrumo principais. Mokslo ir studijų institucija organizuodama konkursus turi užtikrinti šių principų įgyvendinimą.⁴

Kontrolierius savo veikloje vadovaujasi tik įstatymais ir savo veiklą grindžia teisėtumo, teisingumo, nešališkumo ir kitais principais, o Komisijos narių balsavimo rezultatus vertina ne pagal tai, kiek Komisijos nariai „yra kompetentingi savo sričių specialistai“, bet objektyvumo ir pagrįstumo požiūriu.

Komisijos narių kompetencija, kvalifikacija pati savaime nenulemia objektyvių ir pagrįstų balsavimo rezultatų. Komisijos narių statusas ir konkurso organizavimo ir vykdymo procedūros suponuoja pareigą Komisijos nariams balsavimu išreiškiant valią vadovautis akademinės etikos principais, įtvirtintais akademinės etikos kodekse, bei kriterijais ir reikalavimais, įtvirtintais teisės aktuose. Tik teisės aktų nuostatomis pagrįstas, kompetentingas, objektyvus, teisingas ir skaidrus kandidatų vertinimas suponuoja pagrįstus, objektyvius, teisingus ir skaidrius konkurso rezultatus.

Pareiškėjas skunde, be kita ko, nurodė, kad „teikti skundą paskatino akademinės laisvės pažeidimas instituto Atestacijos ir konkursų komisijai balsuojant dėl [pareiškėjo] kandidatūros (pačios komisijos posėdžio protokolo negavau <...>), dėl ko buvau [atleistas] iš darbo institute. Instituto vadovybė mano mokslo darbus Atestacijos ir konkursų komisijai pristatė kaip neatitinkančius nei instituto strateginio plano, nei instituto Šiuolaikinės filosofijos skyriaus, kuriame dirbau, tyrinėjamų temų. <...>“. Šiuo atveju, išanalizavęs ir įvertinęs LKTI ir pareiškėjo pateiktą informaciją, Kontrolierius konstatuoti akademinės laisvės pažeidimą neturi pagrindo. Taip pat pažymėtina, kad Kontrolierius pagal kompetenciją skunde nurodytos dalies dėl Mokslo ir studijų įstatymo pataisų inicijavimo nevertino.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad Lietuvos kultūros tyrimų institute 2016 m. sausio 26 d. vykdyta atestacijos ir konkurso procedūra prieštarauja objektyvumo, teisingumo ir skaidrumo principams.

Komisija, nevertindama mokslininko tinkamumo eiti pareigas, nesprendama dėl galutinių vertinimo rezultatų, nenustatydama ir nepadarydama išvadų dėl kiekvieno kandidato tinkamumo eiti pareigas, nevertindama mokslo darbų ir kitos veiklos svarbos, reikšmingumo bei skaičiaus,

⁴ 2016 m. birželio 13 d. Lietuvos Respublikos Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimas Nr. SP-14 „Dėl atestavimo ir viešo konkurso valstybinio mokslinių tyrimų instituto fizinių ir technologijos mokslų centre vykdymo“.

pažeidė Tvarkos 4.4 ir 4.5 papunkčiuose ir Aprašo 4 ir 6 punktuose nustatytą atestacijų ir konkursų vykdymo procedūrą.

Kontrolierius, atsižvelgdamas į tai, kad 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojusio Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnio 1 dalies redakcijoje nustatyta, kad Kontrolierius nagrinėja skundus dėl galimų akademinės etikos ir procedūrų, įtvirtintų mokslo ir studijų institucijų akademinės etikos kodeksuose, pažeidimų, o nagrinėjamu atveju nustatyti procedūrų, įtvirtintų ne LKTI akademinės etikos kodekse, bet LKTI vidaus teisės aktuose, pažeidimai, ir pareiškėjas, turėdamas teisėtą lūkestį, į Kontrolierių kreipėsi iki minėtos įstatymo redakcijos įsigaliojimo, įvertinęs pareiškėjo ir LKTI pateiktus dokumentus bei teisinį reglamentavimą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnio 1 dalimi, 17 straipsnio 11 dalies 1 punktu,

n u s p r e n d ė:

Informuoti pareiškėją, Lietuvos kultūros tyrimo institutą ir Švietimo ir mokslo ministeriją apie Lietuvos kultūros tyrimų instituto Atestacijos ir konkursų komisijos padarytus procedūrų pažeidimus.

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius

Vigilijus Sadauskas